

Endoscopische echografie vanuit de luchtpijp (EBUS-TBNA)

Longgeneeskunde

Inleiding

U heeft een afspraak bij de polikliniek Longgeneeskunde voor een onderzoek van de lymfklieren in uw borstkas. Dit onderzoek, een endoscopische echografie vanuit de luchtpijp, wordt ook wel een EBUS (Endo Bronchial Ultra Sound), TBNA (Transbronchiale naald aspiratie) genoemd. Voor dit onderzoek wordt u in slaap gebracht met het medicijn Propofol. Deze folder geeft algemene informatie over dit onderzoek en over sedatie met Propofol.

Wat is een endoscopische echografie vanuit de luchtpijp?

Met behulp van echografie vanuit de luchtpijp wordt met een holle naald weefsel opgezogen uit klieren die zich rondom de grote luchtwegen bevinden. Dit celmateriaal wordt onder de microscoop bekeken om een aandoening vast te kunnen stellen of om te bepalen of de aandoening zich heeft uitgebreid.

Het onderzoek vindt plaats op de behandelkamer van de polikliniek Longgeneeskunde.

Wat is sedatie?

Sedatie(slaapmiddel) wordt ingezet om het onderzoek minder belastend voor u te maken. Met het medicijn Propofol wordt u in een diepe slaap gebracht, zodat u niets merkt van het onderzoek.

Propofol werkt snel en is ook snel uitgewerkt en over het algemeen bent u na een half uur weer goed wakker.

Het is géén narcose!

Sedatie met Propofol krijgt u na overleg met de arts die het onderzoek aanvraagt.

Vorbereiding algemeen

Houdt bij de voorbereiding op het onderzoek rekening met het volgende:

- Neem uw identiteitsbewijs mee;
- Bent u zwanger of allergisch voor bepaalde medicijnen en / of verdoving, meldt dit dan aan uw arts op het moment dat hij het onderzoek met u afspreekt.
- Meldt u zich op het afgesproken tijdstip op de afdeling longziekten B23;
- Draag makkelijk zittende kleding;
- Indien u een bril draagt neem dan a.u.b. een brillenkoker mee.
- Indien u een gebitsprothese of loszittende elementen in uw mond hebt neem dan a.u.b. een gebittenbakje mee.
- In zeldzame gevallen komt het wel eens voor dat er urine verlies optreedt. Neem daarom schone (onder)kleden mee.
- Het onderzoek duurt ongeveer één uur, waarna u naar de afdeling D25 wordt gebracht om uit te slapen. Wij vragen u van tevoren uw vervoer naar huis te regelen. Door de behandeling is zelfstandig reizen per auto, fiets, openbaar vervoer of lopend naar huis gaan onverantwoord. U dient zich te laten ophalen van de afdeling D25, u mag de afdeling niet alleen verlaten.
- Uw begeleider wordt gebeld op het moment dat u opgehaald mag worden van de afdeling D25.

Nuchterbeleid

- Het is noodzakelijk dat u voor het onderzoek **nuchter** bent, dat wil zeggen dat u **tot** 6 uur voor het onderzoek vast voedsel en melk mag nuttigen en **tot** 2 uur voor het onderzoek helder vloeibaar mag drinken, d.w.z. water, thee en koffie zonder melk.
- Indien u medicijnen heeft die u altijd 's morgens inneemt mag u deze vooraf innemen met een klein slokje water (in geval van bloedverdunners zie het kopje **Bloedverdunners**);
- Heeft u suikerziekte en gebruikt u daarvoor insuline, dan mag u deze 's morgens niet spuiten;

Wanneer u niet nuchter bent, gaat het onderzoek niet door!

Bloedverduunners

- Gebruikt u Sintrom (Acenocoumarol) of Marcoumar (Fenprocoumaron) en gaat u hiervoor naar de trombosedienst dan zal de trombosedienst afspraken met u maken om de INR waarde te laten dalen. Voorafgaand aan het onderzoek moet de INR waarde nog gemeten worden. Daarvoor moet u één uur voor het onderzoek naar het afdamelaboratorium.
- Gebruikt u alleen Ascal dan mag u deze doorgebruiken.
- Gebruikt u Ascal in combinatie met een andere bloedverdunner dan zal de longarts afspraken met u maken over het stoppen van één van beide.
- Gebruikt u Eliquis (Apixaban), Pradaxa (Dabigatran) of Xarelto (Rivaroxaban) dan moet u dit, **in overleg met uw arts**, 48 uur voorafgaand aan het onderzoek stoppen.
- **Gebruikt u andere bloedverdunnende medicijnen of twijfelt u raadpleeg dan uw arts!**

Het onderzoek

Het onderzoek vindt in rugligging plaats. U krijgt een infuusnaaldje in de arm, waardoor de sedatiespecialist het slaapmiddel kan toedienen.

Heeft u een gebitsprothese of loszittende elementen in uw mond, dan moet dit eruit. Neem hiervoor a.u.b. een gebittenbakje mee.

Tijdens het onderzoek wordt een plastic bijtring tussen uw tanden of kaken geplaatst om te voorkomen dat u op de scoop bijt. Ook krijgt u een aantal plakkers op uw borst om uw hartritme te kunnen controleren. Vervolgens wordt er een slangetje in uw neus geplaatst om u extra zuurstof toe te dienen en om uw ademhaling goed te kunnen controleren. De sedatiespecialist controleert tijdens het onderzoek doorlopend uw bloeddruk en de diepte van uw slaap en ademhaling.

Wanneer u slaapt brengt de longarts de echo-endoscoop via de mond in uw luchtpijp en onderzoekt met behulp van echobeelden, de lymfklieren rondom uw luchtwegen.

Af en toe zuigt de longarts weefsel op door een dunne naald. U bent in slaap en voelt hier niets van. Dit weefsel wordt direct onder de microscoop bekeken en opgestuurd voor verder laboratoriumonderzoek.

Na het onderzoek

Na het onderzoek brengt de sedatiespecialist u naar de uitslaapkamer op de D25. U blijft hier 1 uur ter observatie. Hierna wordt de infuusnaald verwijderd.

Tijdens het onderzoek is de keel plaatselijk verdoofd. Tot 1.5 uur na de laatste verdoving mag u niet eten en drinken. De medewerker van de uitslaapkamer (D25) zal u zeggen wanneer u weer mag eten en drinken. Begin altijd eerst met een slokje water om te kijken of u weer goed kunt slikken anders moet u nog wat langer wachten.

In verband met het slaapmiddel dat u tijdens het onderzoek hebt gekregen mag u na afloop van het onderzoek niet zelfstandig deelnemen aan het verkeer.

U mag dus niet zelf autorijden, met het openbaar vervoer reizen, lopend naar huis gaan of fietsen. U wordt geacht zelf begeleiding en vervoer naar huis te regelen.

U dient zich te laten ophalen van de afdeling D25, u mag de afdeling niet alleen verlaten.

Het slaapmiddel wat tijdens het onderzoek is gebruikt, vermindert uw reactie- en inschattingsvermogen.

- U mag tot 24 uur na het onderzoek niet zelfstandig deelnemen aan het verkeer; dat houdt in dat u niet mag reizen per auto, fiets, openbaar vervoer of lopend zonder begeleiding.
- U wordt geadviseerd de dag van het onderzoek geen belangrijke beslissingen te nemen.
- U wordt geadviseerd de dag van het onderzoek geen alcohol te nuttigen.

Controleafspraak

Via het secretariaat Longgeneeskunde heeft u een afspraak gekregen voor de uitslag bij uw behandeld arts. Kunt u de gemaakte afspraak niet nakomen, geeft u dit dan tijdig telefonisch door.

(Pijn)klachten

Het is mogelijk dat er na de bronchoscopie klachten ontstaan, zoals:

- een geïrriteerd gevoel in de keel;
- moeizaam kunnen slikken;
- het ophoesten van wat bloederig slijm;
- het optreden van koorts;
- een pijnlijk gevoel bij het ademen.

Dit zijn normale verschijnselen. Als de klachten de volgende dag niet verdwenen zijn, dan kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met de polikliniek longgeneeskunde. Bij acute problemen 's avonds en in het weekend kunt u contact opnemen met de dienstdoende arts-assistent Longgeneeskunde.

Mogelijke complicaties

Soms ontstaan tijdens het onderzoek problemen met de ademhaling of de hartfunctie. Dit komt door het slaapmiddel. Dit komt bij één tot zes op de duizend patiënten voor. Deze problemen tijdens het onderzoek zijn over het algemeen goed te behandelen met medicijnen en/of het toedienen van zuurstof.

Belangrijke telefoonnummers / contactgegevens

- Tijdens kantooruren: polikliniek Longgeneeskunde, route B23, telefoon (053) 487 2610
- Buiten kantooruren: dienstdoende arts-assistent Longgeneeskunde, bereikbaar via het centrale nummer van ons ziekenhuis, telefoon (053) 487 2000

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u voldoende inzicht heeft, kunt u weloverwogen toestemming geven voor een bepaalde behandeling of een bepaald onderzoek. Als iets u niet geheel duidelijk is, vraagt u de behandelend arts of verpleegkundige dan om nadere uitleg.